

Totalaffholdsmand, hvad jeg ikke er — saa kunde man dog ikke klage over, at man ikke kunde faae Noget at spise. Paa den Maade blev det først en Hviledag fra Aagens Arbejde. Endstjønt jeg ellers som sagt i denne Henseende ingen Sympathi har her, saa er der dog een Ting, som maaste kunde staae mig nogen Sympathi. Det er en Bemærkning, jeg ønsker at gjøre til § 12. De ærede Forslagsstillere ønske, hvad der har min Sympathi, at paa Valgdagen skulle alle Forretninger lukkes og i det Hele Alt, hvad der kan hindre Arbejderne og overhovedet Enhver i at afgive deres Stemme. Men saa spørger jeg: hvorfor skulle Værtshusholdere være de Gæster, der kunne holde aabent hele Dagen? De ærede Forslagsstillere burde sige, at saa længe Valget naar paa, skulle alle Værtshusholdere have lukket, saa at enhver Vælger kan afgive sin Stemme med rent og klart Hoved. Det tror jeg vilde være ønskeligt, og jeg tror, det vilde have ikke ringe Betydning. Jeg vil henstille til de ærede Forslagsstillere, om de ikke ville sympathisere med mig deri, og at vi kunne enes om, at paa Valgdagen skal Alt være lukket, ogsaa Værtshusene. — Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse med saadanne Endringer, som maa gjøre det endnu bedre, end det foreligger for os her.

S. C. Solch: Overfor det ærede Medlem, som har indbragt Lovforslaget, vil jeg sige, at hans Bemærkning om, at Forslagsstillerne ikke vilde befordre Gudsfrugt, var temmelig overflødig, da Lovforslaget ikke gaar i den Retning, om det end ikke gaar i modsat, og naar det ærede Medlem søiede til, at hvis det skulde være Tilfældet, vilde han selvfølgelig være imod Lovforslaget, saa tror jeg, at han skulde hellere have undladt denne Bemærkning, thi hverken han eller nogen anden Forslagsstiller kan undvære den Velvilje, som de maa gjøre Krav paa fra alle Sider. — Dette Lovforslag gaar efter min Mening i tre forskjellige Retninger. For det Første er det af kirkelig Natur og indeholder Endringer i Helligdagsanordningens Bestemmelser. I saa Henseende er Lovforslaget ikke meget radikalt, det erkjender jeg, men jeg tror dog, det er rigtigt, at det fremhæves her, som det allerede er sket, at Bestemmelsen i § 8, hvorved Skærtorsdag og Langfredag, om jeg saa maa sige, affattes som store Helligdage, vil vække saa meget Anstød, at det ikke vil være muligt at gennemføre den, i alt Fald ikke nu. For mit personlige Bedkommende maa jeg sige, at jeg holder meget

bestemt paa, at er der nogen Dag, hvor der overhovedet skal være Fred af kirkelige Grunde, saa er det Langfredag. Hvad derimod Skærtorsdag angaar, vilde det ikke være i Strid med min personlige Opfattelse, om den blev betragtet som en almindelig Helligdag. Hvad 2den Suledag og 2den Pinshedag angaa, der ellers betragtes som almindelige Helligdage, har Lovforslaget jo gjort dem mere fredhellige, ganske vist ikke af kirkelige, men af sociale Hensyn, af Hensyn til Arbejdernes Stilling, og jeg skal erkjende, at disse to Dage ere nu i vort Land i den Grad gaaede over til at være almindelige Festsdage, at der ikke kan indvendes Noget imod, at der tages noget Hensyn dertil. Det er jo ganske vist lidt løjerligt, at man vil sætte dem blandt de mest fredhellige, medens Meningen er, at det fortrinnsvis er de to Dage, hvor man vil more sig, men i praktisk Henseende kan det undertiden være rigtigt, at tage Hensyn dertil. Søvrigt berøres Helligdagsanordningen derved, at Handel paa Folketirkens Helligdage skal være tilladt til Kl. 10 Formiddag i Stedet for Kl. 9. Imod denne Bestemmelse kan jeg i og for sig ikke have Noget at indvende, men jeg er ikke ganske sikker paa, om der ikke er Steder i Landet, hvor Gudsstjernen begynder Kl. 9 af Hensyn til den store Afstand mellem Kirkerne i samme Pastorat. For saa vidt det er Tilfældet, tror jeg, at det vil være nødvendigt paa en eller anden Maade at faae Misforholdet mellem Lovforslaget og den kirkelige Orden hævet. Det næste Spørgsmaal, som Lovforslaget omhandler, er det sociale. I saa Henseende kan jeg for saa vidt være enig med det ærede Medlem, som jeg anser det for fuldkommen rigtigt, at man søger, naar det er nødvendigt, ved Lovhjemmel at naae dertil, at der saa vidt muligt bliver Frihed for Alle og i alt Fald bliver en større Frihed end hidtil om Søn- og Helligdage. Jeg vedtjender mig den Anskuelse, at der ved ihærdigt Arbejde i 6 Dage i Reglen udrettes mere end ved mindre ihærdigt Arbejde i 7 Dage; men jeg er ikke ganske enig med den ærede Forslagsstiller, naar han har ment, at Leiligheden til at faae Anvendelse for Arbeidskraften vil blive forøget ved denne Bestemmelse. Jeg tror ikke, at Lovforslaget vil have saa stor Betydning i den Henseende, som det har været udtalt. Med Hensyn til de mange Enkeltheder, der have været bragte paa Bane, skal jeg ikke komme ind paa Gjen-tagelser. Jeg vil derom blot sige, at Enhver vil have en Følelse af, at der ved denne Sags endelige Ordning vil være saa mange og saa store Uanseligheder, og at Ansku-